

Algemene toelichting

Het kabinet wil mensen met een laag inkomen een eenmalige tegemoetkoming voor energiekosten geven. Het Kabinet heeft naast de verlaging van € 400,- op energiebelasting voor alle huishoudens, voor minima een eenmalige energietoeslag mogelijk gemaakt.

Op 5 juli 2022 heeft het kabinet besloten om de eenmalige energietoeslag van €800 voor mensen met een minimuminkomen te verhogen met nog eens €500. Hiervoor is een wetswijziging van de Participatiewet aangenomen in de Tweede Kamer in verband met de eenmalige categoriale verstrekking van een energietoeslag aan huishoudens met laag inkomen. Op 12 juli is dit wetsvoorstel goedgekeurd door de Eerste Kamer.

In september 2022 maakte het kabinet bekend dat gemeenten voor de tweede keer een aanvullende energietoeslag van €500 (3de tranche) mogen uitkeren. De energietoeslag 2022 komt hierdoor op een totaalbedrag van € 1.800. We betalen de tweede additionele toeslag ad € 500 uit in het eerste kwartaal van 2023.

Artikelsgewijze Toelichting

Artikel 1 begrippen

Voor het definiëren van de begrippen is aangesloten bij de Participatiewet. Deze wet geeft structuur aan veel situaties op het terrein van armoedebeleid.

Huishouden

Het begrip huishouden staat niet in de Participatiewet. We nemen het begrip op om te verduidelijken dat de compensatie van de energierekening bestemd is voor een huishouden met een gas- en energieaansluiting. Een inwoner hoeft voor het recht op compensatie niet per se zelf rechtstreeks de energierekening te betalen. Een gezin, alleenstaande of kostendeler betaalt zelf of draagt bij aan de energierekening. Denk bijvoorbeeld voor een persoon die huur inclusief de energiekosten betaald. In geval van meerdere kostdelers in een woning ontvangt iedere kostendeler de compensatie. Zij dragen namelijk allemaal bij aan de energierekening. Een inwoner van een instelling veelal niet.

Artikel 2 doelgroep energietoeslag en inkomen

De aanvullende eenmalige energietoeslag 2023 is bedoeld voor Zwollenaren met een zelfstandig huishouden die door de stijgende prijzen voor energie te maken heeft met hogere energielasten. Als de belanghebbende vanaf 1 april 2022 tot 1 februari 2023 in aanmerking kwam voor de eenmalige of aanvullende energietoeslag, voldoet de belanghebbende aan de inkomensvoorwaarde van deze eenmalige aanvullende energietoeslag in 2023.

Het vermogen blijft buiten beschouwing net als bij de eerdere energietoeslagen.

Artikel 3 Uitsluitingsgronden

In Participatiewet wordt aangegeven wie recht hebben op bijstand. De artikelen 11 en 13 van de Participatiewet passen we analoog toe in deze beleidsregel. Hieruit volgt dat:

- alleen Zwollenaren met energielasten worden tegemoetgekomen.
- alleen rechtmatig verblijf in Nederland recht op tegemoetkoming geeft.
- bedrijven, gedetineerden en mensen in een inrichting geen recht hebben.

De artikelen 2 en 4 zijn van belang bij de toetsing van de situatie op het moment van de aanvraag of ambtshalve toekenning. In deze aanvullende beleidsregel is expliciet vermeld dat inwoners die al van andere gemeenten een aanvullende bijdrage hebben ontvangen niet nogmaals in aanmerking komen.

Inrichting

Mensen in een inrichting zijn uitgesloten van deze compensatieregeling. Zij ontvangen zak- en kleedgeld en de kosten van energie worden gedragen door de gemeenschap. Het gaat om instellingen waar inwoners hulp wordt geboden en/of verblijf houden met verzorging dan wel verpleging. Zie ook de definitie in artikel 1 van de Participatiewet.

Volledigheidshalve dient opgemerkt te worden dat blijf-van-mijn-lijf-huizen een woonvoorziening bieden met toepassing van de reguliere alleenstaande norm of gezinsnorm.

Artikel 4 voorwaarden aanvullende eenmalige energietoeslag in 2023

De aanvullende energietoeslag wordt toegekend per huishouden op basis van de eerder verstrekte informatie in het kader van de eerdere energietoeslag uit 2022. De toeslag bedraagt opnieuw € 500. De toeslag is niet bedoeld voor de lasten van tweede woningen zoals vakantiehuisjes of woningen in het buitenland.

Artikel 5 Inkomeneis

Als de belanghebbende vanaf 1 april 2022 tot 1 februari 2023 in aanmerking kwam voor de eenmalige of aanvullende energietoeslag, voldoet de belanghebbende aan de inkomensvoorwaarde van deze eenmalige aanvullende energietoeslag in 2023.

Artikel 6 aanvraag

De eenmalige en aanvullende toeslag over het jaar 2022 kan worden aangevraagd tot 1 februari 2023. Op basis van deze persoonsgegevens en financiële informatie kan in het eerste kwartaal van 2023 wederom een aanvullende energietoeslag worden toegekend het jaar 2023. Het inkomen, het vermogen en de leefsituatie zijn voldoende bekend en getoetst. Deze hernieuwde aanvullende energietoeslag is in aanvulling op de andere maatregelen die het kabinet neemt ter compensatie van de stijgende energieprijzen zoals het prijzenplafond.

Ambtshalve toekennen

Gemeenten krijgen de bevoegdheid om de eenmalige aanvullende energietoeslag zonder schriftelijke aanvraag te verstrekken. Op deze wijze kan een relatief groot deel van de doelgroep snel ambtshalve worden bediend zonder dat de betrokkenen hier iets voor behoeven te doen. We zullen de inwoners waarvan we de relevante gegevens hebben de aanvullende toeslag ambtshalve toekennen. Huishoudens aan wie de aanvullende energietoeslag 2023 niet automatisch kan worden toegekend, kunnen zelf een aanvraag doen voor deze toeslag.

Artikel 7 Uitbetaling

De aanvullende eenmalige energietoeslag 2023 wordt uiterlijk in maart 2023 uitbetaald op de bankrekening van belanghebbende op basis van de gegevens van de energietoeslagen uit 2022.

Artikel 8 vorm van de aanvullende eenmalige energietoeslag

Ook de aanvullende toeslag wordt net als de eerdere toeslag in 2022 als eenmalige gift uitbetaald. De ontvangst van de toeslag heeft geen gevolgen voor de bijstandsuitkering en zal, behoudens indien onjuiste informatie is verstrekt, niet worden teruggevorderd bij de ontvanger. Er zal niet worden gecontroleerd op daadwerkelijke stijging van de energielasten maar wel of het hebben van energielasten.

Artikel 9 Terugvordering

De belanghebbende is verplicht om alle relevante inlichtingen te verstrekken aan de gemeente. De onvoldoende naleving van deze verplichting kan leiden tot terugvordering (zie artikel 58 Participatiewet).

Artikel 10 Hardheidsclausule

In bijzondere gevallen mag het college van burgemeester en wethouders van de gemeente afwijken van een paar bepalingen in deze regeling. Het betreffen de bepalingen over de omvang van de doelgroep, inkomen en het aanvragen van de energietoeslag. Het college mag niet afwijken van de hoogte.

Artikel 11 Inwerkingtreding en duur beleidsregel

De beleidsregel treedt in werking na afloop van de eerdere energietoeslagen in 2022 dus vanaf 1 februari 2023. De beleidsregel loopt af op 1 juli 2023.